

Pedagogiczne wspieranie rodziny - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Pedagogiczne wspieranie rodziny
Kod przedmiotu	05.7-WP-PPOW-PWR
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	<ul style="list-style-type: none">• dr Krzysztof Zajdel• dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ• dr Ewa Janion• dr Natalia Harewska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Nabycie wiedzy o strukturze i zasadach funkcjonowania systemu rodzinnego

Nabycie wiedzy dotyczącej wsparcia rodziny w opiece i wychowaniu

Nabycie wiedzy dotyczącej specyfiki pracy z rodzinami wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Poznanie form oraz metod pracy z rodziną ucznia / podopiecznego / wychowanka

Nabycie umiejętności planowania współpracy z rodzicami oraz umiejętności jej realizacji w różnych formach

Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych niezbędnych w pedagogicznym wspieraniu rodziny

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych oraz ogólna orientacja w zakresie problematyki rodziny

Zakres tematyczny

Wykład

- 1. Rodzina jako system podmiotem oddziaływań pedagogicznych** - podstawowe zasady funkcjonowania systemu, granice w systemie rodzinnym, cechy koncepcji systemowej rodziny, rodzaje systemów rodzinnych, dysfunkcja w systemie
- 2. Wsparcie rodziny w opiece i wychowaniu** - pojęcie wsparcia społecznego, rodzaje czynników i sytuacji wywołujących konieczność wsparcia współczesnej rodziny w opiece i wychowaniu, rodzaje i cele wsparcia, rozpoznawanie rodzajów wsparcia, wymagania stawiane osobie wspierającej, podmioty wsparcia rodziny w środowisku lokalnym
- 3. Praca z rodzicami na terenie szkoły** - współuczestnictwo rodziców w procesie edukacji dzieci, integracja oddziaływań wychowawczych rodziny i szkoły, etapy dochodzenia do współpracy, utrudnienia współpracy – bariery w budowaniu płaszczyzny współpracy między nauczycielem/pedagogiem i rodzicem
- 4. Formy współpracy pedagoga z rodziną** – charakterystyka form indywidualnych i grupowych
- 5. Praca z rodzicami wychowanków placówek opieki całkowitej** – podstawy pracy z rodziną wynikające z nauki o więzi, cele pracy z rodziną wychowanka, etapy pracy z rodziną, formy i metody pracy z rodziną, przykłady programów realizowanych w placówkach, programy pracy z rodziną rozwijane w krajach Europy Zachodniej

Ćwiczenia

1. Pierwsze spotkanie z rodzicami, jako warunek efektywnej współpracy – zaplanowanie i przygotowanie spotkania: zaproszenie rodziców, odpowiednie przygotowanie sali, powitanie rodziców, autoprezentacja, sprawne przeprowadzenie spotkania, prezentacja wstępnej wizji współpracy, poznanie oczekiwań rodziców w tym zakresie

2. Wybrane metody aktywizujące w pedagogicznym wspomaganiu rodziny wykorzystywane w ramach konferencji dla rodziców - burza mózgów, metoda wizualizacji (mapy pojęciowe, metaplan, drzewo decyzyjne), dyskusja, elementy dramy, ankiety aktywizujące

3. Wybrane techniki terapii rodzin i możliwość wykorzystania ich elementów w pedagogicznej pracy z rodziną - uczenie się rozwiązywania problemów, uczenie umiejętności rodzicielskich, przeformułowanie – koncentracja na mocnych stronach rodziny, praca z rodziną z użyciem genogramu

4. Wzbogacanie wiedzy i kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców z wykorzystaniem metod aktywizujących (w zakresie np. kształtowania poczucia własnej wartości, motywowania do nauki, komunikacji w rodzinie, umiejętnego stosowania nagród i kar)

5. Opracowanie scenariuszy spotkań z rodzicami

6. Umiejętności i techniki przydatne w pracy nauczyciela - wychowawcy wspierającego rodzinę – akceptacja i umiejętność kształtowania pozytywnego nastawienia, uważne słuchanie, umiejętność parafrazowania, zadawania pytań, formułowania odpowiedzi, komunikaty typu „Ja”, najczęstsze bariery komunikacyjne

7. Wykorzystanie analizy transakcyjnej w pracy z rodziną - rodzaje transakcji, trzy komplementarne stany Ja, komunikaty charakterystyczne dla 3 stanów Ja i ich rozpoznawanie, rozwijanie umiejętności formułowania komunikatów Ja - Dorosły

Metody kształcenia

Wykład problemowy z elementami dyskusji

Ćwiczenia realizowane różnicowanymi metodami: - dyskusja, burza mózgów, praca w małych grupach, gry interakcyjne, tworzenie map mentalnych, praca z dokumentem źródłowym

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Słuchacz wyróżnia formy oraz metody pracy z rodziną ucznia/podopiecznego/wychowanka i potrafi je właściwie dobrać.	• K_U03	<ul style="list-style-type: none">• kolokwium• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach• ocena opracowanych przez słuchaczy scenariuszy spotkań z rodzicami; ocena efektów pracy w małej grupie.	<ul style="list-style-type: none">• Wykład• Ćwiczenia
Słuchacz wyróżnia formy oraz metody pracy z rodziną ucznia/podopiecznego/wychowanka i potrafi je właściwie dobrać; posiada umiejętności planowania współpracy z rodzicami i umiejętność realizacji współpracy z rodzicami w ramach indywidualnych i grupowych form, a także umiejętności komunikacyjne niezbędne w pedagogicznym wspieraniu rodziny. Słuchacz rozumie istotę i zasady funkcjonowania systemu rodzinnego, charakteryzuje poszczególne rodzaje systemów rodzinnych.	• K_U12	<ul style="list-style-type: none">• kolokwium• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach• ocena opracowanych przez słuchaczy scenariuszy spotkań z rodzicami oraz ocena efektów pracy w małych grupach	<ul style="list-style-type: none">• Wykład• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ocena przygotowania i aktywności słuchacza na zajęciach – E.5, E.6, E.7

Ocena efektów pracy w małej grupie – E.4, E.7

Ocena z kolokwium - E.1, E.2, E.3, E.4

Ocena opracowanych przez słuchacz scenariuszy spotkań z rodzicami – E.4, E.5, E.6

Literatura podstawowa

Babiuch M., Jak współpracować z rodzicami „trudnych uczniów”? Warszawa 2000.

Christopher C. J., Nauczyciel – rodzic. Skuteczne porozumiewanie się, Gdańsk 2004.

Fechner – Sędzicka I., Lachowska – Żarska E., Nauczyciele – rodzicom,. Spotkania klasowe prowadzone metodą warsztatową w szkole podstawowej, Toruń 2002.

Gajewska G. (2012). Wybrane elementy ogólnej metodyki współpracy wychowawców, pedagogów, opiekunów z rodziną. W: Gajewska G., Gajewska J., Współpraca z rodzicami. Wskazówki, programy, scenariusze spotkań. Tom 1, Zielona Góra.

Nowak A., Spotkania z rodzicami. Jak uatrakcyjnić tradycyjną wywiadówkę, Poznań 2000.

Pawlak B., Jak współpracować z rodzicami uczniów klas początkowych, Kraków 2003.

Ryś M., Systemy rodzinne. Metody badań struktury rodziny pochodzenia i rodziny własnej, Warszawa 2001.

Satir V., Rodzina. Tu powstaje człowiek, Gdańsk 2002.

Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, B. de Barbaro (red.), Kraków 1999

Wójcik E., Metody aktywizujące w pedagogice grup. Kraków 2000.

Uaktualniana każdorazowo przez prowadzącego.

Literatura uzupełniająca

Gajewska G., Doliński A., Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć wychowawczych, t.1, Zielona Góra 2002, 2007.

Gajewska G., Szczęsna A., Doliński A., Teoretyczno-metodyczne aspekty...Scenariusze zajęć wychowawczych, t.2.3.4.5, Zielona Góra 2002 – 2008.

Badora S., Czeredrecka B., Marzec D., Rodzina i formy jej wspomagania, Kraków 2001.

Badziukiewicz B., Sałasiński M., Vademecum wychowawcy, Warszawa 2005.

Bulera M., K. Żuchelkowska, Edukacja przedszkolna z partnerskim udziałem rodziców, Toruń 2006.

Dobson J., Jak budować poczucie wartości w swoim dziecku, 2005

Efektywna współpraca nauczycieli i rodziców, Koźmiński G. (red.), Złotów 2002.

Faber E., Mazlish A., Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły, Poznań 1992.

Grzesiuk L, Trzebińska E., Jak ludzie porozumiewają się, Warszawa 1978.

Gurycka A., Błąd w wychowaniu, Warszawa 1990.

Kantowicz E., (red.), Wsparcie społeczne w różnych układach ludzkiego życia, Olsztyn 199

Kawula S., Człowiek w relacjach socjopedagogicznych, Toruń 1999.

Kozłowska A., Jak pomagać dziecku z zaburzeniami życia uczuciowego, Warszawa 1996.

McKay M., Davis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk 2005.

Mendel M., Rodzice i szkoła. Jak współuczestniczyć w edukacji dzieci, Toruń 2000

Nauczyciele i rodzice. Współpraca w wychowaniu. I. Nowosad (red.), Zielona Góra 2001.

Praszquier R., Zieniać nie zmieniając. Ekologia problemów rodzinnych. Warszawa 1992.

Rau K., Ziętkiewicz E., Jak aktywizować uczniów, Poznań 2000.

Ryś M., Konflikty w rodzinie. Niszczą czy budują? Warszawa 1998.

Sakowska J., Szkoła dla rodziców i wychowawców. Materiały pomocnicze dla prowadzących zajęcia. Warszawa 1999.

Stelmaszuk Z., Współczesne kierunki w opiece nad dzieckiem, Warszawa 1999.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 30-12-2016 20:54)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ